
Kyrkomötet
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2009:6

Yttrande till en befattning som diakon

Sammanfattning

Detta betänkande behandlar motion 2009:74 som föreslår ändrad lydelse av 34 kap. 14 § i kyrkoordningen. Utskottet bedömer att motionen bör avslås men anser i likhet med motionären att behörighetsprövningen borde vara lika för befattningar som präst och diakon. Utskottet föreslår därför att Kyrkomötet ska uppdra till Kyrkostyrelsen att utreda möjligheterna till ändring av 34 kap. 14 § kyrkoordningen.

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Motionens förslag.....	3
Motion 2009:74 av Johan Sobelius	3
Yttrande från andra utskott	3
Bakgrund.....	3
Utskottets överväganden.....	4
Bilaga 1, Kyrkorättsutskottets yttrande 2009:5y	5

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:74.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att utreda möjligheterna till ändring av 34 kap. 14 § i kyrkoordningen så att behörighetsprövningen blir lika för befattningar som präst och diakon.

Motionens förslag

Motion 2009:74 av Johan Sobelius

Kyrkomötet beslutar att 34 kap. 14 § i kyrkoordningen ska ha följande lydelse:

14 § När ansökningstiden för en ledigförklarad befattning som diakon eller stiftsdiakon gått ut ska kyrkorådet, kyrkonämnden, pastoratsnämnden eller stiftsstyrelsen översända ansökningshandlingarna och platsannonsen till domkapitlet. Efter beslut om behörighet ska domkapitlet med eget yttrande över de behöriga sökandena, utifrån de särskilda krav som befattningen ställer, överlämna handlingarna till den som har att besluta om tillsättningen. Detsamma gäller andra befattningar med benämning där ordet diakon ingår eller där behörigheten att utöva uppdraget som diakon har angetts som villkor för anställning. (SvKB 2003:9) Domkapitlet ska underrätta de sökande om beslutet i behörighetsfrågan och om skälen för detta.

Vid tillsättning av befattning som diakon i utlandskyrkan ska skyldigheten att översända handlingar till domkapitlet gälla Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2010.

Yttrande från andra utskott

Kyrkorättsutskottet har yttrat sig över motion 2009:74 i Kr 2009:5y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Enligt 34 kap. 14 § i kyrkoordningen ska domkapitlet innan någon anställs som diakon eller på ett längre vikariat än sex månader på en sådan befattning yttra sig över de behöriga sökandena utifrån de särskilda krav som befattningen ställer. Detsamma gäller andra befattningar med benämning där ordet diakon ingår eller där behörigheten att utöva uppdraget som diakon har angetts som villkor för anställning. Genom denna bestämmelse åligger det alltså den lokala arbetsgivaren, inte domkapitlet, att pröva de sökandes behörighet. Skulle den lokala arbetsgivaren inte skicka in ansökningshandlingar från någon som inte bedöms behörig, trots att den sökande själv anser sig vara detta, kan den frågan prövas genom beslutsprövning i enlighet med 57 kap. i kyrkoordningen. I det fall att arbetsgivaren sänder in handlingar för en sökande som domkapitlet finner vara obehörig får det till följd att domkapitlet inte yttrar sig över den sökande.

När det gäller behörighet som komminister, kontraktsadjunkt eller stiftsadjunkt eller på ett längre vikariat än sex månader på en sådan befattning är det domkapitlet som i enlighet med 34 kap. 10 § i kyrkoordningen behörighetsprövar de sökande. Denna bestämmelse ger också domkapitlet rätt att meddela undantag från de villkor som ställs upp för behörighet om det finns särskilda skäl.

Några sådana dispensregler finns inte vid tillsättning av en diakontjänst. Där är det enbart fråga om någon är diakon eller ej.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:74.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att utreda möjligheterna till ändring av 34 kap. 14 § i kyrkoordningen så att behörighetsprövningen blir lika för befattningar som präst och diakon.

Motionären har uppmärksammat skillnaderna vid behörighetsprövning inför tillsättning av präst- resp. diakontjänster. Bakgrunden till kyrkoordningsregleringen att domkapitlen behörighetsprövar sökanden till befattningar som präst medan arbetsgivaren själv behörighetsprövar sökanden till diakontjänster torde vara att det för befattningar som präst finns olika behörighetsregler (t.ex. för komminister och kyrkoherde) samt ett antal dispensmöjligheter. För diakontjänster är det enklare, antingen är man behörig eller inte, vilket gör att domkapitlets kompetens inte har ansetts behövlig vid behörighetsprövning till diakontjänster.

Vi anser dock att det vore rimligt att behörighetsprövningen skulle vara lika för befattningar som präst eller diakon. En sådan förändring torde inte medföra någon större ökning av arbetsbelastningen för domkapitlen eftersom de enligt nuvarande bestämmelser har att yttra sig över behöriga sökanden till diakontjänster vilket i praktiken medför en indirekt prövning av behörigheten.

Vi delar Kyrkorättsutskottets bedömning att motionen ska avslås men vi anser ändå behovet av en ändring i enlighet med motionens intentioner vara berättigat. Vi föreslår därför att kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att utreda möjligheterna till ändring av 34 kap. 14 § kyrkoordningen.

Uppsala den 24 september 2009

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Erna Arhag, ordförande

Anna Hjärtberg Wernqvist, sekreterare

Beslutande: Erna Arhag, ordförande, Margareta Carlenius, Göte Karlsson, Kerstin Björk, Sigvard Raask, Birgitta Halvarsson, Christina Schnackenburg, Gunnel Wingård Mellqvist, Inger Lif, Lennart Kjellin, Sven-E. Kragh, Hans-Olof Andrén, Carina Etander Rimborg, Jan Erik Ågren och Åke Blomqvist.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sofija Pedersen Videke, Monica Köpsén, Sture Köhler, Jan-Olof Grönlund, Staffan Holmgren, Torbjörn Bolander, Emma Hedlundh, Febe Björklund, Karin Långström Vinge, Britta Broman, Bertil Murray och Inger Harlevi.

Biskoparna Hans-Erik Nordin och Antje Jackelén har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2009:5y

Yttrande till en befattning som diakon

Till Tillsyns- och uppdragsutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över motion 2009:74

I motionen föreslås ändring i 34 kap. 14 § i kyrkoordningen med innebörden att domkapitlet ska göra behörighetsprövningen vid tillsättning av en diakon, i stället för en blivande arbetsgivare. Den föreslagna bestämmelsen är utformad på ett likartat sätt som för präster.

I förslaget nämns befattningen stiftsdiakon, vilket inte är en befattning som regleras i kyrkoordningen. Därför kan den inte finnas med i bestämmelsen. Det blir därmed inte heller aktuellt för stiftsstyrelsen att översända ansökningshandlingar till domkapitlet.

Beträffande förslaget rörande diakon i utlandskyrkan i sista stycket i den föreslagna paragrafen, konstaterar Kyrkorättsutskottet att diakontjänster för närvarande inte finns inrättade i utlandskyrkan.

I nuvarande lydelse av 34 kap. 14 § i kyrkoordningen, ska domkapitlet yttra sig över de behöriga sökande på ett längre vikariat än sex månader. I förslaget i motionen nämns inget om vikariat. Där förekommer endast benämningen befattning, varför det råder oklarhet vilka regler som ska gälla för vikariat.

Under återopande av vad som ovan anförts avstyrker kyrkorättsutskottet förslaget.

Uppsala den 23 september 2009

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Lars Johnsson, ordförande

Bengt Stigner, sekreterare

Beslutande: Lars Johnsson, ordförande, Jösta Claeson, Mari Lönnerblad, Jan-Erik Forsberg, Carl Korch, Lennart Andersson, Inger Persson, Stig-Göran Fransson, Sonja Grunselius, Gunnel Lagerkvist, Inger Dafgård, Anders Roos, Karl-Gunnar Svensson, Vivianne Wetterling och Eric Muhl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Nanna Tranströmer, Jerry Adbo, Irene Gustafsson, Olle Reichenberg, Mikael Härdig, Bo Grafström, Anders Novak, Eva Hallström, Dag Sandahl och Rolf Persson.

Biskop Thomas Söderberg har deltagit i utskottets överläggningar.